

(5) I was able to complete my B.A. program in April. I had been offered a summer job in the National Research Council laboratory (the electrical standards section) so off I went to Ottawa again (M.Smith) – завершення програми бакалаврату призводить до пропозиції роботи у дослідницькій лабораторії.

Актуалізація ядерних сем концепту ОСВІТА/ EDUCATION становить найбільшу частотність (53,5% репрезентацій). Концептуальна метонімія спостерігається у 22,5% репрезентацій, концептуальні метафори виділено у 24,0% репрезентацій, що вказує на своєрідність концептуальних характеристик дискурсу АНЛ і підтверджує актуальність його вивчення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

1. Lakoff G. and Johnson M. *Metaphors We Live by*/ Lakoff G. – Chicago: Univ. of Chicago Press, 1980. – 242 p.
2. Lakoff G. *Women, fire and dangerous things*. – Chicago: Univ. of Chicago Press, 1990. – 614 p.
3. Lakoff G. and Turner M. *More than cool reason: A field guide to poetic metaphor*. – Chicago: Univ. of Chicago Press, 1989. – 344 p.

**А.В. Сингаївська,
В. В. Прокопенко**
м. Житомир

ФРЕЙМОВЕ МОДЕЛЮВАННЯ У ДОСЛІДЖЕННІ КОНФОРМІСТСЬКОГО ДИСКУРСУ

У відповідності до методологічних настанов сучасної лінгвістики, а саме орієнтації наукової думки на конвергентне вивчення когнітивних і комунікативних аспектів мовної діяльності, аналіз конформістського дискурсу передбачає вивчення його ментального підґрунтя, тобто певного "опорного" ("дискурсоформуючого" (Шевченко І.С., Шейгал О.Й.) концепту, який лежить в основі розгортання смислів дискурсу та, як результат, обумовлює організацію і функціонування дискурсу в межах певного ментально-мовного інтерактивного простору. Відповідно, з метою побудови когнітивної моделі, визначення універсальних та національно-специфічних особливостей лінгвокультурного кодування конформної (кооперативно-конформної та пасивно-конформної) орієнтації комунікативної поведінки, а також встановлення обсягу концептуального знання, що використовується у вербальній

комунікації, виникає потреба змодельовати зміст концепту CONFORMITY як ментальної одиниці національної когнітивної свідомості носіїв англomовної мови.

Традиційно когнітивне моделювання здійснюється в межах фреймового підходу, головну роль в якому виконують фрейми, як інструменти нашого мислення, за допомогою яких, шляхом узагальнення та абстрагування, відбувається мережеве, радіально структуроване, аранжування інформації про сутність певного явища. Розвиваючи існуючі погляди щодо природи фрейму, С.А. Жаботинська у якості інструментарію ("легал мислення") моделювання інформації, активованої мовними знаками, пропонує використовувати пропозиціональні схеми п'яти базисних фреймів, а саме: предметного, акціонального, посесивного, ідентифікаційного й компаративного. Незважаючи на кількісну обмеженість, базисні фрейми здатні створювати фактично необмежену кількість конфігурацій одномірних або багатомірних концептуальних мереж.

Матеріал дослідження становить 1809 прикладів уживання лексеми conformity у текстових фрагментах, отриманих з комп'ютерних баз даних Британського національного корпусу (BNC) та Корпусу сучасного американського варіанту англійської мови (COCA). Тематичне упорядкування логічних предикатів з наступним моделюванням мережі проводилось на основі чотирьох пропозиціональних схем предметного фрейму, який є конститутивним блоком і концептуальною основою когнітивної моделі концепту CONFORMITY, а саме: квантитативної, локативної, темпоральної та квалітативної.

1. КВАНТИТАТИВНА СХЕМА БУТТЯ (CONFORMITY є СТІЛЬКИ-кількість)

Кількісна оцінка як суб'єктне відображення об'єктивного світу має дескриптивний (категорія кількості) й прагматичний (категорія оцінки: "більше / норма / менше") виміри.

- СТІЛЬКИ – квантифікатор ступеня та інтенсивності – *general / complete / exact / absolute / precise / absolute / remarkable conformity*.
- СТІЛЬКИ – просторовий квантифікатор – *full / mass / universal / worldly / overall / vast / global conformity*.
- СТІЛЬКИ – темпоральний квантифікатор – *eternal / accidental / longstanding / perennial / quick / temporal conformity*.
- СТІЛЬКИ – кількісно-оцінний квантифікатор (більше – *excessive / too much conformity*; норма – *normal / perfect / exact / precise / necessary conformity*; менше – *lack of / less / insufficient / minimal / partial / petit / superficial conformity*).

2. ЛОКАТИВНА СХЕМА БУТТЯ (CONFORMITY існує/діє ТАМ-LC-локатив)

- LC – професійна спільнота – *religious / school / academic / corporate / bureaucratic / workplace conformity*.
- LC – етнічна спільнота – *American / Soviet / Chinese / ethno-racial conformity*.
- LC – класова спільнота – *middle-class / bourgeois / aristocratic conformity*.
- LC – ідеологічна спільнота – *communist / socialist / totalitarian conformity*.
- LC – територіальна спільнота – *suburban / provincial / metropolitan conformity*.

3. ТЕМПОРАЛЬНА СХЕМА БУТТЯ CONFORMITY існує/діє ТОДІ-ТМ-темпоратив)

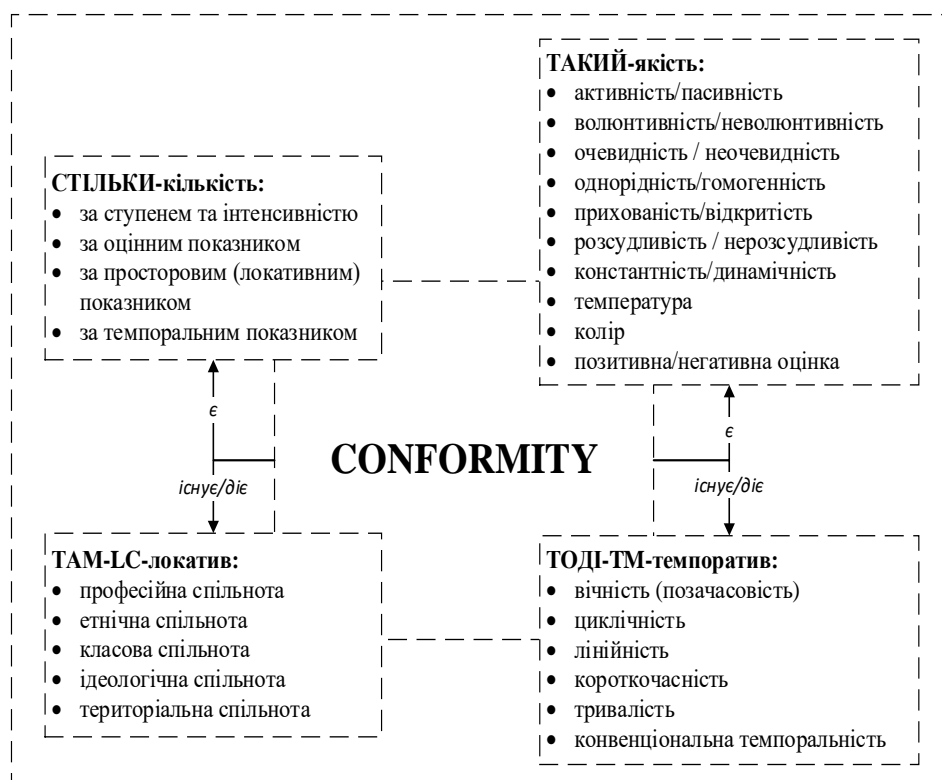
- ТМ – екзистенційний темпоратив (позачасовість – *eternal / perennial / constant / steady / unswerving conformity*; циклічність – *occasional / routine / trite / systematic conformity*; лінійність – *the 1950's / new / present / the (late) twentieth century / modern / retrospective / consequent / contemporary / future conformity*).
- ТМ – метричний темпоратив (короткочасність – *spontaneous / accidental / quick / temporal conformity*; тривалість – *an age of / an era of / time consuming / days of conformity*; конвенціональний темпоратив – *school / adolescent / Eisenhower era / the cold-war / youthful / fascist / McCarthy era / Victorian conformity*.)

4. КВАЛІТАТИВНА СХЕМА БУТТЯ (CONFORMITY є ТАКИЙ-якість)

- ТАКИЙ – активність – *active / assiduous / devoted / driving / ecstatic conformity*; пасивність – *slavish / passionless / lazy / servile / joyless / monotonous / submissive / inspirationless conformity*.
- ТАКИЙ – волюнтивність – *voluntary / anxious / encouraging / willing / zealous / desirable / enjoined / jingoistic conformity*; неволюнтивність – *enforced / imposed / coerced / required / humble / fear-driven / beaten / mandatory conformity*.
- ТАКИЙ – очевидність – *apparent / habitual / due / expectable / predestined / unavoidable / inevitable conformity*; несподіваність – *striking / undue / contingent conformity*.
- ТАКИЙ – гомогенність – *mere / genuine / veritable / pure conformity*.
- ТАКИЙ – неприхованість – *outward / public / overt / surface / bare conformity*; прихованість (незримість) – *disguised / internal / inward / creeping / hypocritical / insidious / partisan conformity*.

- ТАКИЙ – розсудливість – *intellectual / conscious / reasonable / adequate / sober / wise / meticulous / scrupulous / studious / judicious / strategic conformity*; нерозсудливість – *mindless / blind / unthinking / absurd / unconscious / foolish / instinctive conformity*.
- ТАКИЙ – константність – *strict / rigid / unwavering / steady conformity*; динамічність – *increasing / growing / erratic / gradual conformity*.
- ТАКИЙ – температура – *stone-cold conformity*.
- ТАКИЙ – колір – *gray / drab / colorless conformity*.
- ТАКИЙ – позитивна оцінка – *good / normative / necessary / faithful / satisfactory / vital / admirable / essential / happy / decent / reverent / suave / better / convenient / harmonious / amiable / blessed / brilliant / cheerful / sanitary / wonderful / comfortable / correct / good-natured / gracious / prized / tasteful conformity*; негативна оцінка – *evil / stifling / deadening / suffocating / distressing / dreary / sinful / grim / restrictive / dangerous / shameful / threatening / oppressive / sinister / sterile / alarming / anorexic / ill / stultifying / unhealthy / wretched / blood-soaked / eerie / fearful / inhuman conformity*.

Отже, згідно з даними аналізу квантитативної, локативної, темпоральної та квалітативної пропозиціональних схем, предметний фрейм, як конститутивний блок і концептуальна основа когнітивної моделі концепту CONFORMITY має такий зміст:

Таким чином, мережеве когнітивне моделювання концепту CONFORMITY, як денотативного значення іменника conformity, на основі тематичного угруповання логічних предикатів, дозволяє співвіднести лексему з певною структурою знань, а також пояснити механізм схематизації і специфікації інформації, що міститься в значенні іменника, яка пов'язана, у свою чергу, з низкою різнорідних екстралінгвальних факторів.

Л. Ф. Соловйова
м. Житомир

МЕТАФОРА І МЕТОНІМІЯ В СЕМАНТИЦІ ПРЕДИКАТИВІВ ОЦІНКИ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Той факт, що людина постає своєрідною точкою відліку в аналізі тих чи інших явищ та бере участь у цьому аналізі, визначаючи його перспективу й кінцеві цілі, робить антропоцентризм провідним принципом у лінгвістичних розвідках.

У світі, що постійно змінюється, перед людиною постає необхідність називати нові явища. У процесі ж самої номінації величезну роль відіграє оцінний компонент, наявність так званої вибіркової зацікавленості, яка міститься у переважному виділенні одних об'єктів (або одних властивостей, ознак, якостей) у порівнянні з іншими. В номінативних одиницях фокусуються емоції, оцінки, що опосередковують інтеріорізацію людською свідомістю світу і себе у цьому світі [1: 47]. Отже, оцінність лежить в основі самого процесу номінації, який протікає опосередковано через осмислення суб'єктом навколишньої дійсності, а оцінка прихована в самій мові, оскільки властивості одиниць містять потенційні можливості не тільки називати якесь явище, а й характеризувати його [2: 188]. Саме ж відношення до дійсності формується на основі опозиції “добро і зло”, що дозволяє виробити певну шкалу оцінок, оцінний стереотип, які існують у свідомості мовця [3].

Актуальність дослідження англійських предикативів оцінки обумовлена загальною орієнтацією сучасного мовознавства на дослідження категорії оцінки, недостатнім вивченням засобів її вербалізації. Предикативи оцінки метафоричні, оскільки переносні метафоричні ЛСВ є найбільш мобільним засобом вираження емоційного ставлення і соціальних оцінок мовця до предмету висловлення: